УДК 32.001

ЭКСПЕРЫМЕНТАЛЬНАЯ ПРАГРАМА АЛЬБО ЭКСПЕРЫМЕНТ З ПАЛІТАЛОГІЯЙ

Галубовіч В.У., Старавойтава І.Л.
УА “Гродзенскі дзяржаўны аграрны ўніверсітэт”
г. Гродна, Рэспубіка Беларусь

Няма падставаў для сцвярджэння, што айчынная сістэма вышэйшай школы дасягнула самых вяршыняў дасканаласці і не патрабуе навацыяў. Больш таго, настойванне на такой думцы можа азначаць ненаўмыснае прызнанне вычарпанасці сучаснай адукацыйнай мадэлі і кантатацыю яе крызісу. Кожны грамадскі інстытут, у тым ліку адукацыйны сектар, павінен няспынна шукаць новыя формы працы, а гэта магчыма толькі пры ўмовах аўтаномнасці, наяўнасці прасторы для дзейнасці і пэўнай сістэмы каардынат. Ва ўніверсітэтах такой сістэмай з’яўляецца тыпавы адукацыйны стандарт, які праграмуе неабходны мінімум ведаў па тым ці іншым прадмеце. Да зменаў патрабаванняў праграмы можна ставіцца па-рознаму, але выконваць іх выкладчыкі абавязаныя, толькі змены гэтыя выглядаюць часам своеасаблівым “танцам смерці”.

За апошнія дзесяцігоддзі ў вышэйшых установах краіны выкладаліся самыя розныя дысцыпліны гуманітарнага профілю. Некаторыя шчасліва адыйшлі ў нябыт, іншыя прыжыліся і сталі асновай гуманітарнага адукацыйнага блока. Да ліку апошніх адносілася і “Паліталогія”. Працяглы вопыт выкладання яе ў беларускіх ВНУ запатрабаваў з’яўленне прафесійных кадраў выкладчыкаў, дазволіў сфармаваць уласную айчынную вучэбна-метадычную базу, што ўзняла ўзровень падрыхтоўкі студэнтаў. Практыка выкладання наспрыяла выпрацоўцы аптымальнага аб’ёма вучэбных гадзін, неабходных для якаснага засваення дысцыпліны. Несумненна, былі і праблемы, звязаныя са стандартызацыяй вучэбнай інфармацыі, распрацоўкай новых дапаможнікаў. Перыяд росту быў плённым і падрыхтаваў добрую глебу для далейшага ўдасканалення.

Якасныя змены не прымусілі сябе чакаць, толькі вынік іх ажыццяўлення можа стаць катастрафічным для паліталагічнай часткі адукацыі нашага студэнцтва. Уведзеная з 2012-2013 гг. навучальнага года эксперыментальная праграма “інтэграванага модуля для ўстановаў вышэйшай адукацыі” фактычна руйнуе ўвесь назапашаны досвед выкладання “Паліталогіі” у ВНУ краіны. Скарачэнне лекцыйных і практычных заняткаў, а на іх адпаведна новай праграме выпадае 8 і 10 гадзін, не дазваліць закрануць і паловы ад агульнага аб’ёму матэрыяла, які быў абавязковы раней.

Табліца 1 - Фрагмент тэматычнага плана па модулю “Паліталогія” паводле эксперыментальнай праграмы

№	Тэма	л	с
1(4)	Тэорыя і метадалогія палітычнай навукі	2	4
2(5)	Палітычныя інстытуты ў Рэспубліцы Беларусь і сучасным свеце	2	2
3(6)	Палітычныя працэсы ў рэспубліцы Беларусь і сучасным свеце	2	2
4(7)	Міжнародныя адносіны і знешняя палітыка дзяржаў	2	2

РЕПОЗИТОРИЙ ГГАУ

Нават калі на кожны асобны занятак вылучаць новую тэму, то курс "Паліталогіі" усцяж не будзе выглядаць паўнавартасным. Тэарэтычны матэрыял звычайна замацоўваецца на практыцы, а час на гэта, паводле новага стандарта, проста не прадугледжваецца. Паколькі ж трэба ахапіць максімум пытанняў, на семінарах прыходзіцца разбіраць толькі тыя з іх, якія студэнты вымушаныя вывучаць самастойна. Але, як вядома, чакаць ад самастойнай працы студэнтаў значных вынікаў, асабліва на першым курсе і ў першым семестры, на які выпадае вывучэнне "Паліталогіі", увогуле не прыходзіцца. Такі падыход да аптымізацыі выклікае здзіўленне, як і парушэнне логікі самога эксперыменту. Эксперымент павінен апрабавацца ў невялікіх памерах і толькі пасля станоўчых вынікаў тыражавацца. Дзе і калі эксперыментальная праграма паказала свае несумненныя перавагі? Хто павінен маніторыць вынікі ўсеўніверсітэцкага эксперымента з гуманітарнымі навукамі? І самае істотнае – вопыт павінен нечым скончыцца, але, чаго чакаюць эксперыментатары, не зразумела. Увогуле ствараецца ўражанне, што вопыт завочнай адукацыі – двух-трохтыднёвы рывок да ведаў – становіцца адзіным і безальтэрнатыўным узорам удасканалення нашай адукацыі.

Змены ў змесце і аб'ёме выкладаемага матэрыяла непазбежна прывядуць да негатыўных наступстваў. Сучаснае студэнцтва – асноўная крыніца фармавання эліты беларускага грамадства, у тым ліку яго кіроўнай часкі. *Эксперыментальная* "Паліталогія", якая нагадвае скарочаны "курс маладога байца" ва ўмовах вайсковага часу, ператварае грунтоўную падрыхтоўку грамадзяніна ў кропкавае азнаямленне з абранымі праблемамі палітычнай навукі.

ЛІТАРАТУРА

1. Политология : типовая учеб. программа для высш. учеб. заведений / сост. : Н.П. Денисюк, В.А. Мельник, С.В. Решетников; под ред. С.В. Решетникова. Минск: РИВШ, 2008. – 32 с.
2. Политология. Экспериментальная учебная программа интегрированного модуля для учреждений высшего образования на 2012-2013 учебный год. Минск, 2012. 18 с. (электронный вариант).

УДК 811.16

СПЕЦИФИКА ПРЕПОДАВАНИЯ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ЛЕКСИКИ ДЛЯ ИНОСТРАННЫХ СТУДЕНТОВ, ОБУЧАЮЩИХСЯ НА ЭКОНОМИЧЕСКИХ ФАКУЛЬТЕТАХ

Голубович О.П.
УО "Гродненский государственный аграрный университет"
г. Гродно, Республика Беларусь

Русский как второй государственный язык Республики Беларусь играет всё более важную роль в образовательном пространстве нашей страны. Развитие интеграционных тенденций в рамках Содружества Независимых Государств и рост влияния Российской Федерации в общемировом масштабе содействует интересу к русскому языку, повышает его коммуникативную значимость. В последние годы наметилась тенденция увеличения числа иностранных

РЕПОЗИТОРИЙ ГГАУ